

Kunstig intelligens i Sundhed – eksempler på danske AI-løsninger

29.04.2025

Andreas Phil, Aryan Dargahi & Thiusius R. Savarimuthu (red.)

FADL's Forlag, 2025

328 sider, 399,95 kr.

Af Raymond Kolbæk, sygeplejerske, lektor emeritus.

Kunstig intelligens (AI) styrer i dag store dele af vores liv og opmærksomhed. Ud over at ændre menneskers adfærd og kommunikation ændrer det vores sundhed. Men hvor meget kan AI rent faktisk hjælpe sundhedsvæsen, patienter, sundhedspersonalet og samfundet? Og hvordan gør den det allerede?

Disse spørgsmål giver bogen et dybdegående indblik i og opfylder sin intention om at beskrive danske AI-løsninger, berettet af dem som udvikler og arbejder klinisk med systemerne. Der gives eksempler på, hvordan AI-løsninger bliver til, hvilke udfordringer der har været undervejs, ligesom der kommer bud på sund og bæredygtig skalering og forslag til hvordan den bedste ressourcebesparelse kan nås med AI.

Selv om bogen ikke er en lærebog i AI er den en guldgrube af viden om og praktiske eksempler på, hvordan implementeringen og brugen af AI-systemer er i gang med at transformere det danske sundhedssystem. Den giver et øjebliksbillede af en række ibrugtagne AI-teknologier i det danske sundhedsvæsen – fra patient-monitorering over Avatar-terapi til kirurgisk AI-støtte og patientaccept af datamonitorering.

AI teknologier har grundlæggende indflydelse på, hvordan sygeplejersker på alle niveauer og funktioner kommer til at arbejde i deres fremtidige praksis. Når praksis ændrer sig, skal uddannelserne følge med. Derfor er bogen et "must read" for undervisere på sygeplejerskeuddannelser fra bachelor til ph.d.-niveau. Bogen er direkte anvendelig i udviklingen af undervisningen af teknologiforståelse, etik og jura ikke mindst for undviserne i sundhedsteknologi.

Flere af de beskrevne teknologier kan også anvendes som lærings- og træningsværktøjer, såvel i klinikken in situ, men også i sygeplejerskeuddannelsernes simulationslaboratorier, men det forudsætter at teknologierne kan gøres tilgængelige, såvel teknologisk som økonomisk overkommelige til sådanne formål.

Mange af bogens kapitler berører også den ret traditionelle og konservative tilgang sektoren har til nye teknologier. Det beskrives hvordan den teknologiske integration til eksisterende systemer kan være udfordrende. Kapitlerne berører også etiske, juridiske, professionsfaglige, forskningsmæssige og videnskabsteoretiske overvejelser ved at anvende AI i en sundhedsfaglig sammenhæng.

Disse budskaber står dog klart efter endt læsning:

- Ingen AI uden klinikernes medvirken
- Behov for grundig uddannelse i anvendelserne
- Oprettelse af et fælles nationalt overblik over indkøbte AI-løsninger der er i klinisk drift i Danmark.

Als udviklingshastighed medfører et stort behov for at skabe fælles synergi i indsamling og spredning af viden, implementeringserfaringer og investeringer på såvel nationalt, regionalt som kommunalt niveau, så projekter overgår til daglig klinisk praksis til gavn for patienterne.

Bogen er på 328 sider fordelt på 20 kapitler, der beskriver 15 projekter. Hvert kapitel indeholder egne referencer og afsluttes med et hovedbudskab. Der er en begrebsliste over alment anvendt AI-lingo, men desværre ikke et emneordsindex.